

Ortolansparven i Lindesbergs kommun.

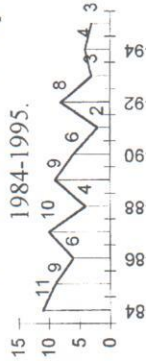
Sven-Olof Eriksson

Det var den 12:e maj när jag och Björn Lindberg stod vid postlådan vid Sjömo, södra sidan av sjön, som Hans Wilhemsson från Arboga kom och talade om för oss att en Ortolansparv satt och sjöng vid den lilla grustäckan strax innan Kolneholme. Första tanken var att det var en förbisträckande, jag hade haft en vid Västvalla den 6:e som slog ner i ett träd i närheten av stugan och sjöng några strofer för att sedan fortsätta norrut. Glädjande nog var det en fågel som stannade kvar hela sommaren, så att man kunde njuta av ortolansparvens sång vid åtskilliga tillfällen. Tanken kom då. Hur vanlig är den i Lindesbergs kommun?

Jag tittade tillbaka i "Fåglar i Lindesbergs kommun, av Mats Andersson & Jan-Erik Malmstrigen" från år 1984 tom år 1995 och kunde där finna att den var noterad från 20 olika lokaler i kommunen under de 12 åren. Tio av observationerna var tillfälliga, dvs. sträckande var och höst eller någon enstaka sjungande fågel. År -84 var det två par som häckade i Västvalla och tre par på sträckan mellan Nyckelby - Fågyrte. Följande år observerades 3 sjungande hanar i Västvalla emedan sträckan Nyckelby - Fågyrte fortfarande hade 3 par. Nästkommande år (-86) hade Nyckelby 1 par och Fågyrte 1 par och vid Västvalla observerades 2 sj hanar. Nyckelby och Fågyrte hade var sitt par även år -87 och 1 sjungande hane vid Västvalla. Under det här året var det också flera enstaka observationer. 2 sträckande vid Haga-berg, 1 sjungande vid Ullersäter, 1 ex vid Rynninge, 1 ex vid Toije och 1 ex vid Näset, Finnåkerssjön. Observationerna år -88 minskade, Nyckelby-Få-

gyrte hade fortfarande 1 par vardera och vid Västvalla och Rynninge fick man höra ortolansparvens sång vid några tillfällen. För sista året (-89) är paren från Nyckelby och Fågyrte nedtecknade, kan det bero på att lokalerna inte är besökta under följande år. Hoppas det. Första Ortolansparven hördes vid Västvalla den 11/5, 2 ex vid Morskoga, 1 sjungande vid Bäcktorp, Finnåker, 1 sjungande vid Essingån. Två sommarobservationer var det. En vid Österhammarssjön och en vid Näset, Finnåkerssjön. År -90 var det en stationär fågel vid Västvalla och sedan var det sjungande hanar vid Ekebyhammar, Blixterboda och Nederby. Det ringmärktes även 2 ex vid Näset, Finnåker. Endast 2 observationer under året -91. 1 sjungande vid Frövifors och 1

Antal observationer av ortolansparv 1984-1995.

sjungande vid Sjömo, men nästkommande år var det 6 observationer från olika platser med sjungande hanar och på höststräcket hördes 2 ex dra söderut vid elljusspåret, Frövi. Västvalla stod för 1993 års observationer. Endast 3 ex och -94 var nästan lika magert med 4 observationer vid Västvalla, de var troligen sträckande fåglar. Trenden fortsätter och årets observationer var visserligen från 3 lokaler, Västvalla, Näset, Lindesberg och Österhammarssjön. Vi får gå tillbaka till år -90 för att överhuvudtaget ha någon stationär fågel

på någon lokal och nu i år den fågel som var sedd och hörd vid Sjömo, sjön under tiden 23/5 tom. 15/6. När man läser igenom "Fåglar i Lindesbergs kommun" kan man se att ortolansparven inte är vanlig i vår kommun, men man kan inte

dra den slutsatsen att den inte häckar inom kommunens gränser. Hoppas att den har hållit sig gömd för våra kikare, så att den häckar här utan vår vetskap, för vi kan ju inte ha koll på alla lokaler.

Besök på Sotaren under 1996.

Kjell Mattsson

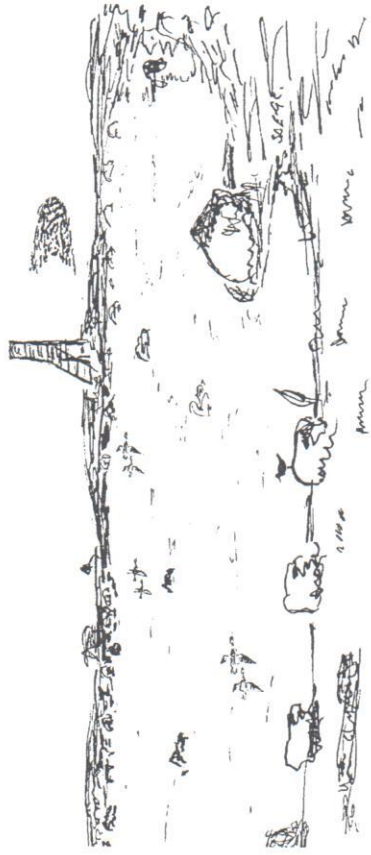

Under en 3 års tid har jag besökt ön Sotaren i Våringen, innehavaren av stugan där heter Lars Harrysson. Det är en hygglig kille på så vis att jag får gå iland när det behagar. Utan denna generositet så skulle man stå sig ganska slätt. Som ni kommer att märka av rapporten så är nästan alla besök gjorda på hösten. Orsaken till detta är den att jag alltid tyckt att hösten är höjdpunkten av de olika årstiderna. Det är nästan helt folktomt i naturen, lugnt och tyst (tyvärr även fågelsång) man får vara för sig själv. På ön ser man åt alla vädersträcken utan problem. Skulle det blåsa så har man alltid lä av huset. Regnar gör det då och då men det har ingen som helst negativ betydelse, det är

endast skönt och upptrickande. Många gånger är det fågelmassigt till sin fördel med regn. Nu är det ju som så att fåglar ej vet om att det finns kommungränser så det kan och har ställt till med problem ibland. Men egentligen är problemet ringa, för som jag brukar tänka, någon gång kommer han till rätt sida om gränsen. Kommungränspöblem finns även på andra platser i Lindesberg och jag tror mig veta att även där går tankebanan i samma spår som här på ön. Ja som ni också märker är rapporten bara från detta år, något vill man ha kvar till framtida bruk. Det är bara en negativ sak med Sotaren "VAR SJUTTON ÅR SKRÄNTÄRNORNA"!

Öland 19-20/10 eller "Invasion från Öster".

Matthias Rudenvall

Besöksanteckningar från Sotaren 1996, Kjell Mattisson

	24-apr	30-aug	04-sep	10-sep	17-sep	19-sep	29-sep	08-okt	14-okt	24-okt	totalt
knipa	4	1					1	2	8	10	26
vigg	6						14	22	56		101
smälom	1			2	1	1					1
havstrut	1										4
småskrake	1			1							1
skäggdopping	1	11	21	22	41	29	16	18	18		177
häger		2	1	5	1	1	2				12
fiskgjuse		1	2	2		1					6
gråtrut		75	35	73	30	28	35	12	25	5	318
fisktärna		4	2	2							8
kanadagås		50	102	35	33	63	425	24			732
gräsand		4	2	56	97			57	78		294
trana		134									134
storskrake		1	1	21	24	27	76	34	362		546
ormvråk		1		1	1	1					5
fiskmåås		5	5	3	3			2			18
stortorn			1	1	1	1					3
sädesårta				4	2	5		1			12
enkelbeckasin			2	2							2
kricka			7								7
ladusvala			7		1						8
drillsnäppa			1	1			1				3
skärpiplärka			1	2	1	1	1	1			7
ångspiplärka			12	6		20		12			50
blåmes			2	6	2	2					12
taigoxe				1		4	5	4		5	19
lärfalk					1						1
gröngöling				1							1
ringduva				8	7	2	37				54
blåsand				13							13
corp				2							2
strandskata						1					1
duvhök						1					1
spilkråka						1					1
brunand						1					1
nötskraka						5					5
bofink						18		1			19
koltrast						1					1
dvärgmåås						1					1
sädgås							185				185
grågås							1				1
vinterhämpling								4			4
varrfågel										1	1

Ja, det var detta som Sotaren hade att bjuda mig i år. Nu ska man veta att det finns en person som har mångfald mycket mera att förtälja om fågellivet ute på Väringsens öar, ni vet redan vem. Naturligtvis Erik "Plur" Jansson.

Det hela började i början av vecka 42. Över 30 kungsfågelsångare, flera brun- och taigasångare, bergtaigasångare och numstenskvätta hade setts på Öland. Detta lockade oss att liksom flera andra fara dit, sagt och gjort. Fredag kväll den 18/10 begav vi oss söder ut och med i bilen fanns förutom jag själv Andreas, Pär, Christoffer och Martin från Örebro. På lördagmorgon blev Eckelsudde första stopp där det setts en tuvsnäppa. Den ville dock inte visa sig utan vi drog vidare mot udden. Vid södra Lundén stannade vi på nytt. Andreas person-sökare hade pipit tidigare om att en sibirisk pipplärka hade setts här och att den troligtvis var kvar (sökaren är uppkopplad i ett system där man genom en kod får reda på allt i fågelväg som ses i Sverige). Vi parkerade bilen och gick in mot tornet. Ett hundratal skådare

stod och tittade mot en punkt. Pipplärkan i Tyvärr satt den mycket svårsedd i ett högt gräs, men efter en stund tog den till vingarna och damp ner ca 50 m längre bort. Alla skådare sprang med tubkikare, genom vattenpölar och snår för att få se en skymt av den sällsynta fågel. Nu satt den lite mer öppet och kunde avnjutas till skådamas glädje.

Nu var det dags att göra i ordning stugan vid Ösby där vi skulle bo. Jan-Erik Malmstigen m.fl. hade bott i den tidigare men de skulle nu åka tillbaka. Efter en stund började det att komma bilar och några skådare stod längre bort och tittade in i en trädgård, så vi gick dit. En kungs-fågelsångare hoppade omkring i ett träd i en trädgård och kunde ses fint. När vi var klara med stugan bestämde vi oss för att besöka Slagerstad, en liten by